

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže, soudkyně Mgr. Věry Jachurové a soudce Mgr. Bc. Jana Schneeweise v právní věci

žalobce: **Bc. M. Š.**

zastoupený advokátem JUDr. Jiřím Novákem
sídlem Na strži 2102/61a, Praha 4

proti

žalovanému: **první náměstek policejního prezidenta**
sídlem Strojnická 27, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 5. 2022, č. j. PPR-14462-6/ČJ-2022-990131

takto:

- I. Rozhodnutí prvního náměstka policejního prezidenta ze dne 26. 5. 2022, č. j. PPR-14462-6/ČJ-2022-990131 se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 15 342 Kč, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce advokáta JUDr. Jiřího Nováka.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a vymezení sporu

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí označeného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný částečně změnil rozhodnutí ředitele Pyrotechnické služby Policie ČR ve věcech služebního poměru ze dne 9. 2. 2022, č. j. PYRO-508-11/ČJ-2021-9400KR (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jakož i zrušení samotného prvostupňového rozhodnutí.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

2. Prvostupňovým rozhodnutím služební funkcionář rozhodl o žádosti žalobce ze dne 4. 5. 2021 o doplatek služebního příjmu (dále též jen „žádost“) takto:

- výrokem I. zamítl žádost o doplatek služebního příjmu za období od 24. 5. 2017 do 3. 5. 2018 z důvodu promlčení podle ustanovení § 206 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, v rozhodném znění (dále jen „zákon č. 361/2003 Sb.“), protože lhůta pro uplatnění peněžitých nároků ze služebního poměru podle ustanovení § 207 odst. 1 téhož zákona činí 3 roky, není-li stanoveno jinak, a marně uplynula dnem 4. 5. 2021 (dnem doručení žádosti);
- výrokem II. zamítl žádost o doplatek služebního příjmu, neboť systém výkonu služby expozitury Brno, odboru munice Pyrotechnické služby Policie ČR nenaplnuje zákonné podmínky směnného režimu služby a s tím související zvýšení základního tarifu služebního příjmu o 10 %, tudíž nevznikl právní nárok na doplacení služebního příjmu;
- výrokem III. přiznal nárok na doplatek služebního příjmu v rámci období od 4. 5. 2018 za měsíce duben 2019, kdy byl žalobci přiznán základní tarif služebního příjmu dle ustanovení § 114 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., neboť podíl výkonu služby žalobce při plnění služebních úkolů ve Vrběticích naplňoval zákonné podmínky směnného režimu služby a s tím související zvýšení základního tarifu služebního příjmu o 10 %, a vznikl tudíž právní nárok na doplacení služebního příjmu v celkové výši 6 102 Kč služebního příjmu;
- výrokem IV. zamítl nárok na doplatek služebního příjmu v příslušném období od 4. 5. 2018 za měsíce květen až prosinec roku 2018, leden až březen roku 2019, květen až prosinec 2019, leden až září roku 2020, kdy byl žalobci přiznán základní tarif služebního příjmu dle ustanovení § 114 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., neboť podíl výkonu služby žalobce při plnění služebních úkolů ve Vrběticích nenaplnoval zákonné podmínky směnného režimu služby a s tím související zvýšení základního tarifu služebního příjmu o 10 % není validní, a nevznikl tudíž právní nárok na doplacení služebního příjmu.

V odvolacím řízení žalovaný na základě podaného odvolání změnil část výroku prvostupňového rozhodnutí tak, že nahradil slova „doručené dne 4. 5. 2021 ve věci návrhu na zahájení řízení dle ustanovení § 178 zákona, ve věci žádosti o doplatek služebního příjmu“ slovy „ve věci žádosti o doplatek služebního příjmu doručené dne 4. 5. 2021“. Dále změnil část výroků II. a IV. prvostupňového rozhodnutí tak, že ve výroku II. nahradil slova „žádost o doplatek služebního příjmu, neboť systém výkonu služby“ slovy „žádost o doplatek služebního příjmu, vyjma části žádosti, o níž je rozhodnuto výrokem v bodu č. I, III a IV, neboť systém výkonu služby“, a ve výroku IV. nahradil slova „srpen 2020 a září 2020, kdy byl účastníkovi“ slovy „srpen 2020, září 2020 a říjen 2020, kdy byl účastníkovi“.

II. Dosavadní průběh řízení, obsah správního spisu a napadené rozhodnutí

3. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí nejprve shrnul obsah prvostupňového rozhodnutí a obsah správního spisu; následně rekapituloval průběh odvolacího řízení včetně odvolací argumentace žalobce.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

4. Žalovaný předeslal, že žalobce odvoláním napadl toliko výroky I., II. a IV. prvostupňového rozhodnutí (tj. ty výroky, jimiž bylo rozhodnuto o zamítnutí jeho žádosti, resp. nároků v ní uplatněných), a konstatoval, že není oprávněn přezkoumávat výrok III. prvostupňového rozhodnutí.
5. Po shrnutí relevantní právní úpravy se žalovaný věnoval odůvodnění výroku I. prvostupňového rozhodnutí, tj. rozhodnutí o promlčení uplatněného nároku na doplatek služebního příjmu. Žalovaný uvedl, že žalobce ve své žádosti ze dne 4. 5. 2021 žádal o doplatek služebního příjmu za období od 24. 5. 2017 do 3. 5. 2018. Konstatoval, že s ohledem na tříletou promlčecí lhůtu pro uplatnění peněžitých nároků ze služebního poměru došlo za období od 24. 5. 2017 do 3. 5. 2018 k promlčení případných peněžitých nároků žalobce týkajících se služebního příjmu podle § 206 a § 207 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb. Žalovaný se ztotožnil se závěrem prvostupňového rozhodnutí a shledal jej vydané v souladu se zákonem.
6. Co se týče výroků II. a IV. prvostupňového rozhodnutí, žalovaný konstatoval, že podstatou projednávané věci je, zda žalobce ve vymezeném období naplňoval podmínky zvýšeného základního tarifu o 10 % podle § 114 odst. 2 zákona č. 361/2003 Sb., který je přiznán příslušníkům, kteří vykonávají službu v dvousměnném, třisměnném, anebo nepřetržitém výkonu služby. Doplnil, že ve dvousměnném provozu se příslušníci ve výkonu služby vzájemně střídají, a to ve dvou směnách (např. ranní a odpolední), ve třisměnném režimu ve třech směnách (např. ranní, odpolední a noční) v rámci 24 hodin po sobě jdoucích a u nepřetržitého režimu je provoz zajištěn po dobu 24 hodin po sobě jdoucích denně 7 dní v týdnu, a to střídáním ve směnách nebo 24hodinovými směny. Charakteristickým znakem pro vzájemné střídání příslušníků v rámci směnného nebo nepřetržitého režimu služby je dle žalovaného pravidelnost, tj. že vzájemné střídání není nahodilé, nýbrž opakující se v rámci určitého cyklu (týden, čtvrtletí apod.).
7. Žalovaný se předně zabýval tím, zda běžný výkon služby žalobce naplnil podmínky směnného režimu služby, resp. zda se žalobce v určitém rozsahu na směnném režimu výkonu služby podílel, a pokud ano, v jakém rozsahu tomu bylo ve vztahu ke zbytku základního fondu doby služby. Poukázal přitom na rozkaz ředitele Pyrotechnické služby ze dne 13. 9. 2016, č. 37/2016, kterým se stanoví doba služby a pracovní doba u Pyrotechnické služby. Tímto bylo stanoveno, že příslušníci zařazení v expoziturách odboru munice Pyrotechnické služby vykonávají služby při nerovnoměrném rozvržení doby služby, přitom ta se rozvrhuje do směn zpravidla v délce 12 hodin od 8:00 do 20:00 hodin, pokud zájem služby nevyžaduje změnu doby služby v dané směně. Žalovaný na základě podkladů založených ve spisovém materiálu dospěl k závěru, že skutečný výkon služby žalobce odpovídal takovému rozvržení, tj. že žalobce standardně vykonával službu při nerovnoměrném rozvržení doby služby v jednosměnném režimu služby.
8. Žalovaný dále uvedl, že vedle výkonu služby žalobce plnil služební pohotovost a službu přesčas. Zdůraznil, že služební pohotovost se uskutečňuje mimo dobu služby a je nezbytné ji odlišovat od výkonu služby. Jedná se o situaci, při níž je příslušník v době odpočinku připraven konat v případě potřeby služby. Dle přesvědčení žalovaného tak příslušník plněním služební pohotovosti službu nevykonává. Doplnil, že služební pohotovost nelze považovat za výkon služby nebo nějakou další směnu. Pokud je příslušník, kterému byla nařízena služební pohotovost povolán k výkonu služby, jedná se o službu přesčas. Ani s ohledem na povahu služby přesčas však tuto nelze považovat za nějakou další směnu. Žalovaný proto uzavřel, že běžný chod odboru munice Pyrotechnické služby, vyjma

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

zajišťování činností ve Vrbeticích, neprobíhá ve směnném režimu služby, a proto bylo namísto žádost v tomto směru zamítnout, jak bylo učiněno ve výroku II. prvostupňového rozhodnutí ve znění napadeného rozhodnutí.

9. Následně se žalovaný věnoval režimu služby zavedenému ve Vrbeticích, kde žalobce v příslušném období vykonal několik směn.
10. Soud v tomto ohledu předesílá, že ze spisového materiálu ověřil, že žalobce v podané žádosti vymezil dvě roviny fungování rozvržení doby služby žalobce u Pyrotechnické služby, za kterou mu dle jeho názoru náležel doplatek služebního příjmu, a to rozvržení pracovní doby v rámci (i.) standardního výkonu služby a (ii.) výkonu služby v rámci opatření Vrbětice. Co se týče tvrzeného směnného režimu výkonu služby v rámci opatření Vrbětice, služební funkcionář i žalovaný v rozhodnutích obsáhlým způsobem vysvětlili, z jakých důvodů nelze přiznat za služby vykonané na pracovišti ve Vrbeticích nárok na zvýšení základního tarifu služebního příjmu žalobci. Žalobce přitom v podané žalobě žádné žalobní námitky v souvislosti s tímto nárokem (toliko však ve vztahu k vykonaným směnám, nikoliv ve vztahu ke služební pohotovosti) uplatněným v žádosti nevznášel, proč soud k detailní reprodukci argumentace žalovaného k těmto otázkám obsažené v napadeném rozhodnutí nepřistoupil.
11. Žalovaný při posouzení, zda výkon služby ve Vrbeticích probíhal ve směnném režimu, vycházel z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 8. 2012, č. j. 6 Ads 59/2012 - 53, ve kterém soud jako podstatné hledisko hodnotil podíl výkonu služby na směnném režimu (o kterém v předmětné věci nebylo sporu) vůči základnímu či celkovému fondu doby služby. Žalovaný nejprve konstatoval, že způsob, jakým danou otázku posoudil služební funkcionář, shledává nepřezkoumatelným a částečně nezákonným, avšak za zachování zásady hospodárnosti přistoupil k samostatnému posouzení, jaký podíl výkonu služby ve Vrbeticích tvořil základní fond doby služby žalobce za posuzované období, a to bez ohledu na to, zda ve Vrbeticích směnný režim byl zaveden, či nikoliv. Učinil tak z důvodu zjištění, zda žalobci mohl vůbec vzniknout nárok na doplatek služebního příjmu, pokud by ve Vrbeticích příslušníci vykonávali službu v daném období ve směnném režimu služby. Žalovaný zastává názor, že příslušníkovi náleží doplatek služebního příjmu za podílení se na směnném režimu, pokud by část výkonu služby na nepřetržitém, resp. směnném režimu, odpovídala více než 50 % základního fondu doby služby. Žalovaný uvedl, že na základě informací ze spisového materiálu (podle výkazu služeb z EKIS) zjistil, že žalobce se na výkonu služby ve Vrbeticích podílel nejvýše v poměru 35,9 % z celkového měsíčního základního fondu doby služby, tj. v menším zlomku základního fondu doby služby. Uzavřel, že i pokud by byl ve Vrbeticích zaveden směnný režim, nemohl by podíl výkonu služby žalobce v daném rozsahu zasáhnout do biorytmu a sociálního a rodinného života žalobce v takové intenzitě, s jakou je spojena kompenzace odpovídající zvýšení základního tarifu služebního příjmu podle § 114 odst. 2 zákona č. 361/2003 Sb.
12. Následně se žalovaný věnoval jednotlivým odvolacím námitkám žalobce.
13. K námitce žalobce, že pokud je služba u Pyrotechnických služeb rozvržena tak, že je v době od 8:00 do 20:00 zajištěna prostřednictvím dvou příslušníků odboru munice Pyrotechnických služeb na služebně a následně na tuto 12hodinovou směnu navazuje pohotovost jednoho příslušníka odboru munice Pyrotechnických služeb, která je zajištěna od 20:00 do 8:00 hodin, jedná se o službu v nepřetržitém provozu, žalovaný uvedl, že pokud je po naplánované směně příslušníky expozitury Brno odboru munice

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

Pyrotechnických služeb plnění služební pohotovost, nelze ji označovat za službu, resp. výkon služby.

14. Žalovaný konstatoval, že služební pohotovost, která není ze zákona výkonem služby, či služby přesčas, která je vykonávána zcela výjimečně a mimo rámec směn, nelze považovat za pravidelnou směnu jako součást směnného režimu, v rámci něhož dochází k vzájemnému a pravidelnému střídání příslušníků. Dle názoru žalovaného se jedná o zcela odlišné a samostatné instituty, které mají speciální úpravu odměňování v zákoně č. 361/2003 Sb. Zvýšení základního tarifu jako peněžité ohodnocení výkonu služby příslušníků v různých vzájemně na sebe navazujících úsecích nelze v případě služební pohotovosti a služby přesčas požadovat, neboť na ně nedopadá a týká se zcela jiné situace. Doplnil, že v rámci služební pohotovosti příslušníci nevykonávají služební úkoly, jsou toliko připraveni v případě nenadálé situace službu vykonávat a za tuto připravenost k výkonu služby jsou honorováni podle § 126 zákona č. 361/2003 Sb. V duchu tvrzení žalobce by tak dle žalovaného byla popřena služební pohotovost a tento právní pojem by se stal obsoletní.
15. Námitku žalobce, že v souvislosti se služební pohotovostí je nutno vzít v potaz, že dobu služební pohotovosti sice příslušník odboru munice Pyrotechnické služby tráví v místě svého bydliště, avšak je povinen neprodleně reagovat na pokyn svého zaměstnavatele a neprodleně se dostavit do místa výkonu služby, žalovaný shledal nedůvodnou. Uvedl, že doba, v níž žalobce plnil služební pohotovost, je dobou odpočinku. Konstatoval, že se svým způsobem jedná o zásah do osobního života příslušníka, avšak za ni příslušníkovi náleží jistá kompenzace jako odměna za služební pohotovost, nikoliv však za výkon služby. Žalovaný dále rozvedl, proč dle jeho názoru nejsou závěry obsažené v rozsudku Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“) ze dne 21. 2. 2018 ve věci *C-518/15, Ville de Nivelles v. Rudy Matzak* (dále jen „rozsudek C-518/15“) přenositelné na projednávanou věc.
16. Námitce žalobce, že v prvostupňovém rozhodnutí je nesprávně pracováno s pojmem služební pohotovost, neboť mezi dobou výkonu služby a služební pohotovostí není ve svém důsledku žádný rozdíl, žalovaný nepřisvědčil. Dle jeho názoru žalobce směšuje výkon služby a služební pohotovost, i když se jedná o odlišné právní instituty.
17. Žalovaný rovněž jako nedůvodnou shledal námitku žalobce, v níž s poukazem na důvodovou zprávu k § 114 odst. 2 zákona č. 361/2003 Sb. namítal, že Pyrotechnická služba je službou složitou, odpovědnou a namáhavou, jejíž výkon je podmíněn získáním odborných zkušeností a znalostí, přičemž toto jsou kritéria podstatná pro zařazení do tarifní skupiny podle § 114 odst. 2 předmětného zákona, nikoliv místo konání služby a tedy skutečnost, že je část služby konána mimo služebnu, automaticky neznamená, že je vyloučen služební režim podle § 53 odst. 4 zákona č. 361/2003 Sb. Žalovaný uvedl, že služební pohotovost je určitým stupněm připravenosti příslušníka v době odpočinku konat v případě potřeby službu, nikoliv výkonem služby. Opětovně zdůraznil, že v případě výkonu služby v době služební pohotovosti se jedná o službu přesčas.
18. Ani poslední námitku, v níž žalobce poukazoval na stanovisko personálního odboru Ministerstva vnitra ze dne 2. 1. 2007, podle něhož má zvýšený tarifní služební příjem náležet těm příslušníkům, kteří vykonávají službu v různých úsecích dne a u kterých dochází při výkonu služby k zasažení biorytmu a společenského a rodinného života, neshledal žalovaný důvodnou. Vyjádřil sice souhlas s předmětným stanoviskem, avšak

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

zdůraznil, že dotčený režim služby u žalobce v posuzovaném období zjištěn nebyl. Uvedl, že žalobce v posuzovaném období běžně vykonával službu v jednosměnném režimu při nerovnoměrném rozvržení doby služby.

19. Závěrem žalovaný konstatoval, že ze shromážděných podkladů vyplynulo, že se příslušníci expozitur odboru munice Pyrotechnické služby při běžném výkonu služby nestřídají v různých směnách v rámci 24 hodin po sobě jdoucích, nýbrž všichni vykonávají službu v jednom typu směny zpravidla v délce 12 hodin od 8:00 do 20:00 hodin při nerovnoměrném rozvržení doby služby jako žalobce. Dle názoru žalovaného se tak nezakládá na pravdě tvrzení žalobce, že podstatná část služby je vykonávána od 22:00 do 6:00 hodin. Zdůraznil, že příslušníkům expozitur odboru munice Pyrotechnické služby není při běžném výkonu služby rozvrhována služba do dvou 12hodinových úseků, které na sebe bezprostředně navazují. Žalovaný vyjádřil nesouhlas se snahou žalobce dotvářet směnný režim služby u příslušníků odboru munice Pyrotechnické služby pomocí služební pohotovosti.

III. Žaloba

20. V žalobě proti napadenému rozhodnutí žalobce předeslal, že dne 4. 5. 2021 podal návrh na zahájení řízení o doplatku služebního příjmu, neboť mu s ohledem na vícesměnné rozvržení pracovní doby vznikl nárok na zvýšení základního tarifu služebního příjmu o 10 % podle § 114 odst. 2 zákona č. 361/2003 Sb. v návaznosti na vícesměnné rozvržení pracovní doby žalobce.
21. Žalobce nejprve v žalobě zrekapituloval prvostupňové a napadené rozhodnutí a uplatnil pouze jediný žalobní bod. Má za to, že žalovaný nesprávně posoudil jeho žádost, neboť příslušníci odboru munice Pyrotechnické služby (tj. i žalobce) s ohledem na pravidelně konanou služební pohotovost fakticky vykonávali službu ve směnném režimu, čímž jim vznikl nárok na zvýšení základního tarifu služebního příjmu.
22. Žalobce konstatoval, že standardní výkon služby příslušníků odboru munice Pyrotechnické služby je rozvržen tak, že v době od 8:00 do 20:00 hodin je služba zajištěna prostřednictvím dvou příslušníků, kteří jsou přítomni na služebně a vykonávají společně tuto dvanáctihodinovou směnu. Od 20:00 do 8:00 hodin navazuje pro jednoho člena směny pohotovost. Tato služba je pracovníky zajišťována 24 hodin denně 7 dní v týdnu. Žalobce je přesvědčen, že popsáním rozvržením pracovní doby jsou naplněny zákonné podmínky směnného režimu služby a s tím souvisejícího zvýšení základního tarifu služebního příjmu o 10 %. K tomu poukázal na § 53 odst. 4 zákona č. 361/2003 Sb., s tím, že splňuje definiční znaky dvousměnného a současně též nepřetržitého výkonu služby. Pro dvousměnný provoz musí být splněna podmínka vzájemného střídání příslušníků, které se uskutečňuje v rámci 24 hodin jdoucích po sobě, což v projednávaném případě splněno bylo.
23. Skutečnost, že část služby (12 hodin) je konána v režimu pohotovosti, resp. mimo služebnu, není dle žalobce v dané věci právně významná. Právně významná je toliko skutečnost, že provoz odboru munice Pyrotechnické služby je zajišťován nepřetržitě 24 hodin denně, a to v rámci dvou směn, z nichž jedna je zajištěna fyzickou přítomností příslušníka na služebně. Následně po vykonání této služby nastupuje jiný příslušník, který koná službu prostřednictvím nařízené pohotovosti. Žalobce má za to, že pro výkon služby a výkon pohotovosti jsou kladeny stejné nároky, vyjma změny pracovního místa v době pracovní pohotovosti. Náplní práce žalobce (v době výkonu pohotovosti) nadále je být připraven k zabezpečení potřeb Pyrotechnické služby a neprodleně reagovat na pokyn a

dostavit se do místa výkonu práce. Zásadní je, že činnosti vykonávané příslušníkem Pyrotechnické služby v rámci pohotovosti se shodují s činnostmi, které tento příslušník vykonává v rámci běžné služby. Dále je nutno vzít v potaz, že v průběhu služby a také pohotovosti je žalobce, případně jiní příslušníci, prakticky jediní, kdo jsou schopni vykonávat službu. Dle názoru žalobce je členění směn na službu a pohotovost opodstatněno pouze personálními a ekonomickými hledisky za účelem dosažení rozdílného odměňování.

24. Žalobce poznamenal, že po výkonu 24hodinové směny, z níž doba od 20:00 do 8:00 hodin je vykazována jako pohotovost, nastupuje na jeho místo jiný příslušník, který vykonává službu ve stejném režimu pro zajištění nepřetržitého zabezpečení služeb.
25. Žalobce poukázal na rozsudek ze dne 16. 12. 2021, č. j. 1 As 247/2021 - 40, ve kterém Nejvyšší správní soud řešil obdobnou situaci a zjistil, že v daném případě příslušníci vykonávající pracovní pohotovost jsou jediní, „*kdo museli být stále připraveni vykonávat činnost, která je náplní služby...*“, a že z materiálního hlediska se jedná o výkon 24hodinové služby, za které náleží příslušný plat včetně případných dalších příplatků. Žalobce rovněž poukázal na rozsudek SDEU ve věci C-518/15, podle kterého pokud zaměstnavatelé svým zaměstnancům uloží povinnost dostavit se na základě pokynu zaměstnavatele ve velmi krátké době na pracoviště, je tato doba pracovní pohotovosti považována za pracovní dobu.
26. Žalobce namítl, že rozdělení směn bylo pouze formální, účelové a motivované snahou žalovaného o finanční úspory. Takovýto přístup však nelze aprobovat. Nařízení pracovní pohotovosti představuje výjimečný prostředek, který má být využíván výhradně a pouze v případech naléhavé potřeby. Není možné pracovní pohotovostí ve skutečnosti nahrazovat druhou směnu. K tomu odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 1. 2022, č. j. 4 As 407/2021-50, podle kterého ani tvrzení, že v době pracovní pohotovosti příslušníci nevykonávají žádnou činnost nebo případně se uchýlí k odpočinku, nemůže být právně relevantní, jelikož to byli pouze a výlučně oni, kdo museli být stále připraveni vykonávat činnost, která je náplní služby.
27. Žalobce rovněž odkázal na důvodovou zprávu k § 114 zákona č. 361/2003 Sb., ze které dle něho vyplývá, že rozhodujícím kritériem pro zařazení do tarifní skupiny podle § 144 odst. 2 tohoto zákona je toliko složitost, odpovědnost a namáhavost vykonávané služby a dále také odborné zkušenosti podmiňující výkon služby, nikoliv místo konání služby.
28. Závěrem žalobce poukázal na stanovisko personálního odboru Ministerstva vnitra ze dne 2. 1. 2007, podle kterého má zvýšený tarifní služební příjem náležet těm příslušníkům, kteří vykonávají službu v různých úsecích dne, případně také v sobotu a v neděli, a u kterých dochází při výkonu služby k zasažení biorytmu a společenského a rodinného života (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 8. 2012, čj. 6 Ads 59/2012-53). Dle přesvědčení žalobce není pochyb o tom, že rozvržení pracovní doby příslušníků odboru munice Pyrotechnické služby zásadní měrou do biorytmu a společenského a rodinného života zasahuje. Zásah do biorytmu lze spatřovat již v rozvrhu doby služby, tedy ve dvou 12hodinových úsecích, které na sebe bezprostředně navazují. Podstatná část služby je konána v době od 22 do 6 hodin ráno, čímž je nepochybně narušen spánkový cyklus žalobce. Zásah do společenského a rodinného života pak lze dovozovat ze skutečnosti, že služba zasahuje do cca 80 % všech víkendů a státních svátků (cca 40 % je vykonáváno v přímé službě a dalších cca 40 % ve formě pohotovosti). V této souvislosti

žalobce připomenul, že při služební pohotovosti je příslušník podstatně omezen v plánování osobního volna.

IV. Vyjádření žalovaného

29. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Setrval na závěrech uvedených v odůvodnění napadeného rozhodnutí a zdůraznil, že žaloba je ve velké míře obsahově shodná s odvoláním proti prvostupňovému rozhodnutí, přičemž odvolací námitky žalobce byly v napadeném rozhodnutí důkladně vypořádány. Současně poznamenal, že výrok III. žalobce odvoláním nenapadl a uplynutím lhůty pro podání odvolání nabyl právní moci.
30. Dle názoru žalovaného se tvrzení žalobce o plánování a vykonávání služby příslušníků odboru munice Pyrotechnické služby nezakládá na pravdě. Z podkladů, které si žalovaný v řízení o žádosti obstaral, bylo zjištěno, že žalobce v posuzovaném období vykonával službu zpravidla ve 12hodinových směnách v rozmezí od 8:00 do 20:00 hodin při nepravidelném rozvržení doby služby. Vykonával tedy službu v jednom typu směny, resp. v jednosměnném režimu služby při nepravidelném rozvržení doby služby.
31. Dle žalovaného je třeba od sebe striktně odlišit základní dobu služby, služební pohotovost, službu přesčas a směnný režim služby. Žalobce tyto instituty směšuje, přistupuje k extenzivnímu výkladu příslušných ustanovení a snaží se pomocí toho dotvářet směnný režim. Následně žalovaný zopakoval své závěry k institutu služební pohotovosti, které formuloval v napadeném rozhodnutí. K rozdílu mezi výkonem služby a služební pohotovostí uvedl, že v době služební pohotovosti je příslušník k výkonu služby připraven, tj. danou službu nevykonává. Na připravenost k výkonu služby nelze nahlížet stejně jako na výkon služby. Služební pohotovost je příslušníky plněna v době odpočinku a je právně i fakticky nemožné, aby v této době příslušník vykonával službu, aniž by šlo o službu přesčas. V rámci samotné služební pohotovosti příslušníci nevykonávají žádné služební úkoly, jsou toliko připraveni v případě nenadálé situace službu vykonávat a za tuto připravenost k výkonu služby jsou honorováni podle § 126 zákona č. 361/2003 Sb. Dojde-li k výkonu služby v rámci nařízené služební pohotovosti, jedná se o službu přesčas, přičemž v rámci takové přesčasové služby příslušníci odboru munice Pyrotechnické služby vykonávají služební úkoly plynoucí z jejich služebního zařazení, potažmo služební náplně, tj. shodné činnosti, které vykonávají v rámci základního fondu doby služby. Žalovaný podotkl, že nařizování služební pohotovosti je u policie běžnou praxí, neboť byť není třeba některé činnosti vykonávat nepřetržitě (není zapotřebí směnný režim služby), je nezbytné zajistit dosah kompetentního příslušníka, pakliže vyvstane mimořádná událost.
32. Žalovaný se neztotožnil ani s tvrzením žalobce, že vykonává směny v délce 24 hodin, které jsou rozděleny na 12 hodin výkonu služby a 12 hodin služební pohotovosti. Dle žalovaného žalobce opět přistupuje ke směšování výkonu služby a služební pohotovosti a tímto způsobem usuzuje na směnný režim služby. Zároveň jeho tvrzení neodpovídá faktickému výkonu služby příslušníků odboru munice Pyrotechnické služby.
33. Žalobcem zmiňované rozsudky Nejvyššího správního soudu nejsou podle žalovaného na danou věc přílehlavé, jelikož se netýkají směnného režimu služby v podmínkách služebního poměru příslušníků nebo zvýšení základního tarifu služebního příjmu v souvislosti se směnným režimem služby. Předmětem případů posuzovaných Nejvyšším správním soudem byl případný doplatek služebního platu za výkon služby v rámci služební pohotovosti konané na pracovišti ve smyslu zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání (dále jen „zákon o vojácích“). Ve zmíněných případech bylo nezbytné postavit najisto, zda

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

byla služební pohotovost žalobcům nařízena, zda tomu bylo v důležitém zájmu služby a z tohoto důvodu bylo třeba zjistit i to, jakou činnost tito žalobci v rámci služební pohotovosti vykonávali. Předmětem sporu bylo, zda nebyla z materiálního hlediska též v době služební pohotovosti vykonávána služba a zda žalobcům nevznikl nárok na doplatek služebního platu za výkon služby v rámci služební pohotovosti, nebo zda jim náleží „pouze“ odměna za služební pohotovost. Ke směnnému režimu služby se Nejvyšší správní soud v uvedených rozsudcích vůbec nevyjadřoval.

V. *Replika, duplika*

34. Žalobce svou argumentaci následně doplnil v replice, kde konkretizoval, že jeho žalobní tvrzení vychází z toho, že výkon služby příslušníků oboru munice Pyrotechnických služeb je rozvržen tak, aby služba příslušné expozitury byla zajištěna nepřetržitě, včetně víkendů a svátků. V době od 20:00 do 8:00 hodin vykonává jeden člen služby služební pohotovost se služebním výjezdovým telefonem a služebním vozidlem s nutností okamžitě reagovat a plnit úkoly mu stanovené tak, aby služby dané expozitury byly zajišťovány nepřetržitě.
35. Žalobce zdůraznil, že mezi účastníky řízení nepanuje shoda, zda rozdělení 24hodinové směny na službu a služební pohotovost nebylo toliko formálním zastřením skutečného stavu, tj. nepřetržitého provozu. Je mezi nimi sporné, zda žalobce z materiálního hlediska i v době označené jako služební pohotovost nevykonával službu, neboť obsahuje náplň úkolů pracovníka, který vykonává standardní výkon služby, a pracovníka vykonávajícího služební pohotovost je prakticky totožná.
36. Žalobce souhlasil s žalovaným, že služební pohotovost představuje výjimečný institut a je nutné s ním v aplikační praxi takto nakládat, a nikoliv služební pohotovostí nahrazovat pravidelnou směnnost provozu. Doplnil, že nepochybně právní úpravu zákona č. 361/2003 Sb. ve vztahu k směnnému režimu a služební pohotovosti, nicméně zpochybňuje, jakým způsobem jsou tyto instituty zařazeny do praxe Pyrotechnické služby. Pokud totiž zaměstnavatel nutí své zaměstnance, aby po skončení služby nastoupili na služební pohotovost, která tak plynule navazuje na standardní službu, aniž došlo ke zvýšení základního tarifu služebního příjmu o 10 %, je tímto způsobem obcházen zákon.
37. Shrnl, že podstata žalobních tvrzení vychází z judikatury Nejvyššího správního soudu, podle které služební pohotovost je institutem výjimečným, nastupujícím v případě nutnosti pokrytí nahodilých a ne zcela předvídatelných událostí, lze jej užívat v nezbytné míře, a nikoliv k pokrytí pravidelné činnosti. Argumentoval, že pravidelné rozvržení služební pohotovosti navazující trvale na základní dobu služby z povahy věci vylučuje její posouzení jako pohotovostní, nahodilé a nařizované nikoliv k pokrytí pravidelné činnosti.
38. Žalovaný nad rámec své dříve uplatněné argumentace v duplice uvedl, že by soud s ohledem na § 71 odst. 2 s. ř. s. neměl přihlížet k nově uplatněným námitkám nebo rozšíření žalobních bodů.
39. Následně doplnil, že služební pohotovost a výkon služby nelze směšovat, přičemž dle jeho názoru, pokud by zákonodárce zvažoval hodnotit služební pohotovost jako dobu služby, jistě by tak srozumitelně učinil v zákoně č. 361/2003 Sb., stejně jako tak učinil v případě příslušníků Hasičského záchranného sboru České republiky v § 53 odst. 5 zákona č. 361/2003 Sb. Upozornil rovněž, že žalobce ve své argumentaci nečiní žádný rozdíl mezi pojetím služební pohotovosti ve smyslu zákona č. 361/2003 Sb. a pracovní pohotovosti ve smyslu zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

„zákoník práce“), což je s ohledem na odlišnou úpravu nepřípustné. Východiska judikatury k pracovní pohotovosti podle zákoníku práce, která se navíc věnuje pracovní pohotovosti nařízené v rozporu se zákoníkem práce na pracovišti, proto nelze bez dalšího využít na služební pohotovost, jak žalobce fakticky činí. Pokud by byla služební pohotovost pojmána jako doba výkonu služby, právní úprava zakotvená v § 126 zákona č. 361/2003 Sb., která stanovuje odměňování pro služební pohotovost konanou na služebně nebo mimo služebnu mimo dobu služby, by nedávala smysl a v duchu argumentace žalobce by byla zcela nadbytečná.

40. Uvedl, že v duchu tvrzení žalobce by služební pohotovost nebylo možné příslušníkovi nikdy nařídít. V době služby příslušník vykonává službu na služebně, tj. plní služební úkoly a rozkazy k výkonu služby, a je povinen být na služebně přítomen. Pokud by nastala v době služby situace, že příslušníkovi by zrovna nebyl přidělen žádný služební úkol, je povinen být připraven na služebně službu vykonávat. I v takovém případě se jedná o dobu služby, nikoliv dobu odpočinku. Naopak pojmovým znakem služební pohotovosti mimo služebnu je, že příslušník nevykonává službu, ale je k jejímu případnému výkonu připraven a plní ji v místě odlišném od služebny, nejčastěji v místě svého bydliště. Příslušník v době nařízené služební pohotovosti tráví volný čas podle svého uvážení, byť s menšími omezeními souvisejícími s tím být dosažitelný pro případnou potřebu výkonu služby. Nicméně v době služební pohotovosti služební úkoly neplní. Skutečnost, že byla v případě potřeby nařizována příslušníkům Pyrotechnické služby služební pohotovost s místem jejího plnění mimo služebnu, potvrzuje, že zájem služby nevyžadoval fyzickou přítomnost příslušníka na služebně a nebyla potřeba výkonu služby v rozsahu konání dalších směn.
41. K námitce žalobce týkající se nevypořádání se s obsahovou náplní služby a služební pohotovosti, žalovaný konstatoval, že se podle jeho názoru jedná částečně o nepřípustné rozšíření žalobních bodů. Současně uvedl, že obsahová náplň služby nebyla předmětem sporu. Vzhledem k tomu, že příslušník v době služební pohotovosti žádné služební úkoly neplní, nelze nějakým způsobem detailně rozebírat obsahovou náplň služební pohotovosti.

VI. Posouzení věci soudem

42. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Dále přezkoumal napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, a to v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti; přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání napadeného rozhodnutí.
43. Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.
44. Předně je třeba vyzdvihnout, že v posuzované věci žalobce brojí proti rozhodnutím služebních orgánů obou stupňů, jimiž byla z převážné části zamítnuta jeho žádost o doplatek služebního příjmu. Podstatu sporu lze shrnout tak, že žalobce je přesvědčen, že mu náležel nárok na zvýšení základního tarifu podle § 114 odst. 2 zákona č. 361/2003 Sb., neboť fakticky vykonával službu ve směnném režimu podle § 53 odst. 4 téhož zákona č. 361/2003 Sb., za účelem zajištění nepřetržitého provozu odboru munice Pyrotechnické služby. K závěru o faktickém konání služby ve směnném režimu žalobce dospěl s ohledem na pravidelně nařizovanou (a konanou) služební pohotovost, kterou byl dle jeho názoru u odboru munice Pyrotechnické služby nahrazován výkon služby. Služební funkcionáři obou stupňů naproti tomu shledali žádost žalobce nedůvodnou; žalovaný v napadeném

rozhodnutí uzavřel, že žalobce vykonával službu v jednosměnném režimu služby při nerovnoměrném rozvržení doby služby. Službu ve směnném režimu tedy nevykonával, a proto mu nárok na zvýšení základního tarifu nesvědčil.

45. Soudu je současně z úřední činnosti známo, že se jedná o jeden z více než dvaceti případů žalob příslušníků různých expozitur odboru munice Pyrotechnické služby (zastoupených stejným právním zástupcem), v nichž tito příslušníci shodně brojí proti rozhodnutím, jimiž byly zamítnuty jejich žádosti o doplatek služebního příjmu. Argumentace obsažená v žalobách je přitom fakticky totožná, resp. jedná se o shodnou právní argumentaci uplatněnou na obdobném skutkovém půdorysu (liší se pouze místo výkonu služby či období, v němž byla služba vykonávána).
46. Soudu je též známo, že ve věci vedené pod sp. zn. 6 Ad 9/2022 soud rozsudkem ze dne 11. 1. 2023, č. j. 6 Ad 9/2022-56 rozhodl o zamítnutí žaloby, neboť ji nepovažoval za důvodnou. Řízení o kasační stížnosti proti tomuto rozsudku je u Nejvyššího správního soudu vedeno pod sp. zn. 5 As 29/2023. Ve věci vedené pod sp. zn. 18 Ad 13/2022 soud naopak rozsudkem ze dne 23. 3. 2023, č. j. 18 Ad 13/2022-90 žalobou napadené rozhodnutí zrušil pro vady řízení. Při posouzení důvodnosti žaloby v nyní projednávané věci se soud ztotožnil se závěry vyslovenými ve zrušovacím rozsudku ze dne 23. 3. 2023, č. j. 18 Ad 13/2022-90 a nikoliv se závěry obsaženými v zamítavém rozsudku ze dne 11. 1. 2023, č. j. 6 Ad 9/2022-56, v němž se šestý senát správního úseku Městského soudu v Praze zabýval výlučně režimem výkonu služby, resp. závěry, jež žalovaný učinil ve vztahu ke směnnému provozu ve Vrběticích, a nikoli výkonem standardní služby. Otázka rozvržení doby služby vykonávané v rámci opatření Vrbětice je však z hlediska žalobních námitek mimoběžná; podstatné je posouzení okolností týkajících se faktického výkonu služební pohotovosti příslušníky odboru munice Pyrotechnické služby. Patnáctý senát se zcela shoduje s názorem vyjádřeným v rozsudku ze dne 23. 3. 2023, č. j. 18 Ad 13/2022-90, a proto jeho závěry v plném rozsahu převzal, přičemž shodně postupoval i ve věci vedené pod sp. zn. 15 Ad 11/2022 (srov. rozsudek ze dne 29. 3. 2023, č. j. 15 Ad 11/2022-50).
47. V projednávané věci se jeví jako podstatné, zda žalovaný v odvolacím řízení v dostatečné míře posoudil jednotlivé argumenty, které dle názoru žalobce svědčí o tom, že fakticky vykonával službu ve směnném režimu. Žalovaný se sice domnívá, že jednotlivé námitky žalobce tak, jak mu byly předestřeny ve správním řízení, vypořádal, dle náhledu soudu tomu tak ale není. Žalovaný totiž zcela pominul nosnou část žalobcovy argumentace, neboť se v napadeném rozhodnutí věcně nezabýval materiálním posouzením charakteru služby vykonávané žalobcem v průběhu období vykazovaného formálně jako služební pohotovost, přestože právě toho se žalobce prostřednictvím své odvolací argumentace domáhal.
48. Z argumentace žalobce předestřené v projednávané věci je dle mínění soudu jednoznačné, na základě jakých okolností považuje svou žádost o doplatek služebního příjmu za důvodnou. Žalobce tvrdí, že systém výkonu služby v rámci odboru munice Pyrotechnické služby expozitury Brno vykazuje prvky vícesměnného režimu služby, neboť výkon služby byl v rozhodném období rozvržen tak, aby byla zajištěna služba nepřetržitě, včetně víkendů a svátků. K zajištění tohoto nepřetržitého režimu přitom měl sloužit nejen výkon samotné služby, ale rovněž služební pohotovost. Lapidárně řečeno, právě služební pohotovost (dle žalobce formálně nařizovaná) měla být využívána k zajištění nepřetržitého provozu. Ve své podstatě se ovšem mělo jednat o další směnu, přičemž žalobce tvrdí, že povinnosti, jež plnil v rámci výkonu služební pohotovosti, byly obdobné povinnostem,

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

kteřé plnil v rámci výkonu služby. Jediným prvkem odlišujícím výkon jeho služby v průběhu formálně nařizované služební pohotovosti byla skutečnost, že nemusel být fyzicky přítomen na pracovišti. V kontextu rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu a SDEU však není podle žalobce tato okolnost pro posouzení toho, zda mu má být přiznán nárok na doplatek služebního příjmu, rozhodná.

49. Žalovaný naproti tomu předmět vedeného řízení spatřuje v posouzení otázky, zda v rámci výkonu služby žalobce byly formálně naplněny zákonné podmínky směnného režimu služby. Vychází přitom *implicite* z předpokladu, že závěr o směnném charakteru výkonu služby není závislý na interpretaci žalobcem vykonávané činnosti po dobu nařízené služební pohotovosti, neboť je třeba důsledného odlišení rozvržení doby služby (tj. zda je služba vykonávána v jednosměnném či vícesměnném režimu) a služební pohotovosti jako dvou zcela samostatných institutů.
50. Soud s ohledem na výše uvedené nejprve přistoupil k posouzení, zda žalovaný v právě popsaném ohledu správně vystihnul podstatu věci a náležitě vypořádal předmět řízení, resp. zda na podkladě žalobcovy žádosti a v ní předestřené argumentace včetně odvolacích námitek dostatečně zkoumal všechny okolnosti rozhodné pro její věcné posouzení a zda za tím účelem zjistil v potřebném rozsahu skutečný (skutkový) stav věci. S tím přitom ve výše naznačeném kontextu úzce souvisí, zda se žalovaný v tomto ohledu řádně vypořádal s odvolacími námitkami uplatněnými žalobcem, a zprostředkovaně tedy i to, zda je napadené rozhodnutí způsobilé soudního přezkumu, resp. zda soud za dané skutkové situace může přistoupit k věcnému posouzení podstaty sporu mezi účastníky.
51. Správní soudy v minulosti opakovaně judikovaly, že zrušení správního rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno takovým vadám správních rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů (či pro nesrozumitelnost) skutečně nelze správní rozhodnutí meritorně přezkoumat. Rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů tehdy, jestliže správní orgán neuvede konkrétní důvody, o něž se jeho rozhodnutí opírá (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2006, č. j. 2 As 37/2006 - 63), nevypořádá se se všemi odvolacími námitkami (rozsudek ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008 - 71) či neuvede důvody, proč nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení a proč námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005). Nepřezkoumatelným pro nedostatek skutkových důvodů pak může být podle ustálené rozhodovací praxe rozhodnutí pro takové vady skutkových zjištění, která utvářejí rozhodovací důvody, typicky tedy tam, kde správní orgán opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo tam, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny. Za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze považovat zejména ta (soudní) rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné. Městský soud v Praze v tomto směru pro stručnost odkazuje na závěry vyjádřené mj. v rozsudcích Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003 - 75, ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Azs 47/2003 - 130, ze dne 29. 7. 2004, čj. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 18. 10. 2005, čj. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS, ze

dne 14. 7. 2005, čj. 2 Afs 24/2005 - 44, č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 25. 5. 2006, čj. 2 Afs 154/2005 - 245, ze dne 17. 1. 2008, čj. 5 As 29/2007 - 64. Uvedený přístup vychází z ustálené rozhodovací praxe Ústavního soudu (např. nález Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, nález Ústavního soudu ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, nález Ústavního soudu ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, nález Ústavního soudu ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08, nález Ústavního soudu ze dne 14. 10. 1999, sp. zn. III. ÚS 35/99, či nález Ústavního soudu ze dne 29. 3. 2011, sp. zn. III. ÚS 3606/10).

52. Ze shora uvedeného judikturního rámce vyplývá, že z odůvodnění rozhodnutí musí být zřejmé, jaký skutkový stav vzal správní orgán za rozhodný a jak uvažil o pro věc zásadních skutečnostech a uplatněných námitkách účastníka řízení, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování těchto skutečností. Uvedené pak musí nalézt svůj odraz v odůvodnění dotčeného rozhodnutí. Podle rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu je tomu tak právě proto, že jen prostřednictvím odůvodnění lze dovodit, z jakého skutkového stavu správní orgán vyšel a jak o něm uvažil. Současně musí být z odůvodnění rozhodnutí patrné, jak se správní orgán vypořádal se vznesenými námitkami a k nim se vztahující zásadní argumentací. Ponechat stranou nelze ani okolnost, že odůvodnění rozhodnutí v podstatě předurčuje možný rozsah opravného prostředku vůči němu ze strany účastníků řízení. Pokud tedy odůvodnění rozhodnutí vůbec neobsahuje vypořádání některé z námitky nebo nereflektuje námitky uplatněné účastníkem řízení a zásadní argumentaci, o kterou se tyto námitky opírají, musí mít tato skutečnost nutně za následek jeho zrušení pro nepřezkoumatelnost (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 4. 2015, č. j. 7 As 55/2015 - 29).
53. Ze spisového materiálu soud zjistil následující skutečnosti.
54. V žádosti o doplatek služebního příjmu ze dne 4. 5. 2021 žalobce uvedl, že mu dle jeho názoru mu měl být za období od 24. 5. 2017 přiznán zvýšený základní tarif dle § 114 odst. 2 zákona č. 361/2003 Sb. (a nikoliv základní tarif dle § 114 odst. 1 téhož zákona), neboť výkon služby v tomto období jednoznačně naplňoval znaky pro přiznání zvýšeného základního tarifu. Dále popsal rozvržení služebního režimu příslušníků odboru munice Pyrotechnické služby, přičemž konstatoval, že *„část služby je realizována tak, že příslušník nastoupí do řádné služby v 8:00, kdy tuto službu vykonává do 20:00, aby bezprostředně poté nastoupil na služební pohotovost, která trvá od 20:00 do 8:00 následujícího dne. Fakticky se jedná o výkon služby v délce 24 hodin, která je zajišťována prostřednictvím dvou směn. Skutečnost, že část služby (12 hodin) je konána v režimu pohotovosti, resp. mimo služebnu, není v dané věci právně významná. Právně významná je toliko skutečnost, že provoz odboru munice Pyrotechnické služby je zajišťován nepřetržitě 24 hodin denně, a to v rámci dvou směn.“* Dle žalobce je nutno vzít v potaz, že *„nařízení pracovní pohotovosti představuje výjimečný prostředek, který má být zaměstnavatelem využíván v případech naléhavé potřeby. Není však možné pracovní pohotovosti ve skutečnosti nahrazovat druhou směnu, jak je tomu dle přesvědčení žadatele právě v situaci příslušníků odboru munice Pyrotechnické služby.“*
55. Dále uvedl, že dobu pracovní pohotovosti sice příslušník tráví v místě svého bydliště, avšak je povinen neprodleně reagovat na pokyn svého zaměstnavatele a neprodleně se dostavit do místa výkonu práce, což výrazně omezuje jeho možnost věnovat se jiným aktivitám. Poukázal na to, že obdobnou situací se zabýval SDEU v rozsudku ve věci C-518/15, ve kterém dobu pracovní pohotovosti posoudil (materiálně) jako pracovní dobu. Žalobce též poukázal na důvodovou zprávu k zákonu č. 361/2003 Sb., ze které dovodil, že pro zařazení do tarifní skupiny podle § 114 odst. 2 zákona č. 361/2003 Sb. jsou podstatná jiná hlediska,

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

než je místo konání služby. Rozvržení doby služby (za zohlednění nařízené služební pohotovosti) žalobci zasahovalo do biorytmu a společenského a rodinného života, což rovněž odůvodňuje přiznání zvýšeného základního tarifu, a to i v kontextu rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 8. 2012, č. j. 6 Ads 59/2012 - 53).

56. Již z takto formulovaného odůvodnění žádosti je zřejmé, že žalobce poukazoval na skutečnost, že služební pohotovost byla jemu (a dalším příslušníkům dotčené expozitury) nařizována za účelem pokrytí nepřetržitého provozu a byla obsahově shodná s náplní běžného výkonu služby. Skutečnost, že žalobce dobu služby se služební pohotovostí nezaměňoval, nýbrž si byl vědom rozdílu mezi těmito dvěma instituty, je pak zcela zřejmá i z toho, že zdůraznil, že pro přiznání zvýšeného tarifního příjmu jsou podstatná jiná hlediska než místo výkonu služby (tj. že okolnost, že služební pohotovost je vykonávána mimo pracoviště, není s ohledem na obsahovou náplň a pravidelné nařizování služební pohotovosti dle jeho přesvědčení rozhodná).
57. Služební funkcionář v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí popsal jednotlivé způsoby rozvržení doby služby podle § 53 zákona č. 361/2003 Sb., a následně konstatoval, že služební pohotovost není výkonem služby, ale jakousi připraveností příslušníků na výkon služby, který ale fakticky vůbec nemusí nastat. Uskutečňuje se mimo dobu služby a je nezbytné ji od výkonu služby odlišovat (podrobně viz strana 7 až 12 prvostupňového rozhodnutí). V tomto ohledu pak rozlišil režim služební pohotovosti a služby přesčas, k níž dochází, je-li příslušník, jemuž byla nařízena služební pohotovost, povolán k výkonu služby. Až v tomto okamžiku se jedná o výkon služby. Detailně se pak věnoval charakteru výkonu služby žalobce, a to především s ohledem na výkon služby v rámci opatření Vrbětice. Samotným nařizováním, výkonem a obsahovou náplní služební pohotovosti konané žalobcem se služební funkcionář v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí nezabýval.
58. Žalobce v odvolání doručeném žalovanému dne 25. 2. 2022 a v jeho doplnění doručeném dne 9. 3. 2022 reagoval na odůvodnění prvostupňového rozhodnutí tak, že dle jeho přesvědčení ředitel Pyrotechnické služby dospěl k nesprávným závěrům spočívajícím v tom, že *„služební pohotovost nelze považovat za výkon služby“*. Opětovně poukázal na rozsudek SDEU ve věci C-518/15 a zdůraznil, že skutečnost, že příslušník dobu služební pohotovosti tráví v místě svého bydliště, nelze brát za rozhodující. Výslovně namítl, že v prvostupňovém rozhodnutí je *„nesprávně pracováno s pojmem služební pohotovost. Mezi dobou výkonu služby a služební pohotovostí totiž ve svém důsledku není žádný rozdíl. Příslušníkům Pyrotechnické služby Policie České republiky je v režimu služební pohotovosti, v jejím průběhu, nařizována činnost (byť třeba v jiném rozsahu), která je právě hlavní náplní uvedených služeb příslušníků Pyrotechnické služby Policie České republiky.“* Žalobce k tomu výslovně uvedl, že tento režim slouží právě k zabezpečení příslušných služeb, které je nezbytné vykonávat nepřetržitě. V daném případě se přitom nejedná o situaci, kdy by i v nočních hodinách (v době od 20:00 do 8:00 hod) někteří příslušníci Pyrotechnické služby vykonávali běžnou službu a jiní byli připraveni v režimu služební pohotovosti pro případ nutnosti povolání dalšího příslušníka do služby, například ve formě posily. Příslušníci, kteří se nachází v režimu služební pohotovosti, totiž toho času představují jediné členy Pyrotechnické služby, kteří jsou připraveni k provádění úkolů pyrotechnické služby a ve velmi krátkém časovém okamžiku musí být připraveni k výkonu své činnosti. Tímto způsobem je zajišťován provoz pyrotechnické služby

v průběhu celého roku. Dle žalobce „(z) materiálního hlediska totiž příslušníci Pyrotechnické služby Policie České republiky vykonávají službu ve směnném režimu, konkrétně pak v rámci dvou dvanáctihodinových na sebe přímo navazujících směnách.“

59. Dle názoru soudu je i z obsahu odvolání žalobce podaného proti prvostupňovému rozhodnutí zřejmé, že žalobce v žádném případě volně nezaměňoval výkon služby s dobou výkonu služební pohotovosti, resp. z jeho argumentace nelze usuzovat, že by nárok na doplatek služebního příjmu odvozoval z prosté skutečnosti, že mimo samotný výkon služby vykonával i služební pohotovost. Je naopak zjevné, že jeho argumentace vycházela z přesvědčení, že charakter činností vykonávaných po dobu nařizované služební pohotovosti byl z hlediska náplně podobný výkonu služby, a že služební pohotovost byla jemu i dalším příslušníkům plánovitě nařizována tak, aby došlo k zajištění provozu Pyrotechnické služby v průběhu celého roku.
60. Stěžejním argumentem žalobce bylo, že byt' je služební pohotovost (formálně) institutem odlišným od výkonu služby a z hlediska zařazení tohoto institutu v zákoně č. 361/2003 Sb., se formálně o výkon služby nejedná (s čímž souvisí i odlišný způsob odměňování), byl v jeho konkrétním případě služební pohotovostí fakticky nahrazován výkon služby. Jinými slovy, žalobce již v průběhu správního řízení předkládal konkrétní argumenty, o něž opíral svůj závěr, že dobu formálně nařízené služební pohotovosti je třeba s ohledem na charakter po tuto dobu fakticky vykonávaných činností a se zřetelem k dalším konkrétním okolnostem (především plánovitě nařizování služební pohotovosti zcela pomíjející její mimořádný, výjimečný charakter) považovat z materiálního hlediska za výkon služby. Právě z těchto důvodů žalobce usuzoval na splnění definičních podmínek výkonu služby ve dvousměnném provozu a s tím související naplnění podmínek pro přiznání zvýšení základního tarifu služebního příjmu o 10 %.
61. Jak je patrné ze shora uvedené rekapitulace napadeného rozhodnutí, žalovaný se v něm podrobně věnoval rozvržení doby služby žalobce a posuzoval délku směn, jež žalobce vykonával. Přitom se zabýval především výkonem služeb žalobce ve Vrbeticích, přestože žalobce v tomto ohledu žádnou odvolací námitku neuplatnil. Co se týče samotného výkonu služební pohotovosti žalobcem, žalovaný se omezil na konstatování rozdílů mezi institutem služební pohotovosti a dobou služby, přičemž uvedl, že služební pohotovost se uskutečňuje mimo dobu služby a je nezbytné ji od výkonu služby odlišovat. Následně podotknul, že služební pohotovost nelze považovat za výkon služby ani za další směnu. I při vypořádání odvolacích námitek žalovaný setrval na obecném rozlišení pojmů služba a služební pohotovost, aniž ve skutečnosti jakkoliv hodnotil, jakým způsobem probíhal výkon služební pohotovosti v případě žalobce.
62. Lze tak shrnout, že žalovaný ve své podstatě setrval na prostém vyložení obecných tezí k dotčeným institutům a identifikaci jejich rozdílů tak, jak jsou uvedeny v zákoně č. 361/2003 Sb., aniž jakkoli reflektoval na samotnou podstatu žalobcovy argumentace. Pokud poukázal na to, že v rámci služební pohotovosti příslušníci nevykonávají služební úkoly, ale jsou pouze připraveni v případě nenadálé situace službu vykonávat, i v tomto svém dílčím závěru vycházel striktně z obecně platných pravidel obsažených v dotčené právní úpravě, avšak zcela rezignoval na posouzení toho, jakým způsobem fakticky probíhalo plnění služební pohotovosti u brněnské expozitury odboru munice Pyrotechnické služby. Podle názoru soudu však měl žalovaný posoudit právě naplnění zákonných podmínek nařizování služební pohotovosti na expozituře Brno odboru munice Pyrotechnické služby a charakter činností vykonávaných příslušníky v rámci služební

pohotovosti, jakož i podobnost těchto činností s výkonem běžné služby. Jen tak by dostál povinnosti vypořádat jádro argumentace žalobce ohledně materiálního hlediska výkonu služební pohotovosti. Vycházet přitom mohl kromě jiného ze závěrů, jež k hodnocení institutu služební pohotovosti a jeho rozlišení od výkonu služby (byť v kontextu zákona o vojácích) vyslovil Nejvyšší správní soud, neboť tyto jsou, pokud jde o potřebu materiálního posouzení, zcela přenositelné i na nyní projednávanou věc. Argumentaci žalobce nicméně žalovaný naopak vypořádal zcela formalisticky, pominul podstatu projednávané věci a na svém postoji setrval i v řízení před soudem, když jen zopakoval, že příslušník plněním služební pohotovosti službu (z povahy věci nikdy) nevykonává, služební pohotovost je odlišným institutem od výkonu služby apod.

63. O nepochopení podstaty sporu žalovaným ostatně svědčí i skutečnost, že v řízení před soudem trval na nepřenositelnosti závěrů Nejvyššího správního soudu vyslovených k posouzení výkonu služební pohotovosti z důvodu, že v případech posuzovaných Nejvyšším správním soudem bylo řešeno, zda nevznikl nárok na doplatek služebního platu za výkon služby v rámci služební pohotovosti, nebo zda za vykonané činnosti náleží „pouze“ odměna za služební pohotovost. S přesvědčením žalovaného, že rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou v tomto ohledu nepřiléhavá, se soud nemůže ztotožnit, neboť podstata sporu v nyní projednávané věci je ve svém důsledku zcela totožná. Třebaže žalovaný sám konstatoval, že služební pohotovost s ohledem na možné použití tohoto institutu pouze v nezbytně nutné míře nelze pojímat jako pravidelnou směnu, která tvoří pravidelný režim směny, ve vztahu k průběhu služby žalobce toto hledisko nijak nehodnotil. Postoj žalovaného, jenž odmítl z materiálního hlediska posuzovat a hodnotit výkon služební pohotovosti žalobcem, neobstojí; bez takového posouzení jsou závěry žalovaného povšechné, paušální, obecné a nijak nevypořádávají argumentaci žalobce uplatněnou v řízení před služebními orgány.
64. Žalovanému je třeba vytknout i to, jak se vypořádal s argumentací žalobce o přenositelnosti závěrů rozsudku SDEU ve věci C-518/15 na daný případ. Byť se žalovaný touto námitkou zabýval konkrétněji, i v tomto případě setrval v rovině obecných a paušálních závěrů (tj. že plnění služební pohotovosti je dobou odpočinku, uskutečňuje se mimo dobu služby a příslušníkovi za služební pohotovost náleží jistá kompenzace). Ve zmíněném rozsudku se jednalo o případ hasiče, který plnil pracovní pohotovost v místě svého bydliště a měl povinnost na výzvu zaměstnavatele zareagovat do osmi minut a být fyzicky na určeném místě, tj. neměl být po dobu plnění pohotovosti pouze zastižitelný. Ve vztahu k projednávanému případu žalovaný uvedl, že žalobce plnil v posuzovaném období služební pohotovost v místě mimo služebnu, a to v různém rozsahu i časovém rozmezí. Uzavřel, že zmíněný rozsudek je na případ žalobce nepřiléhavý, avšak ani v tomto kontextu (vyjma jediného dílčího závěru o místě výkonu služební pohotovosti) žádným způsobem nehodnotil, jak výkon služební pohotovosti v případě žalobce probíhal (tj. ani v tomto ohledu se nezabýval charakterem činností vykonávaných žalobcem, tím, zda mu byla stanovena povinnost v určitém čase zareagovat na výzvu k plnění služby a jak tato okolnost korespondovala s možností žalobce nakládat se svým časem v případě plnění služební pohotovosti, či zda nešlo o plánovité zneužívání/obcházení institutu služební pohotovosti vyznačujícího se mimořádností jeho použití). Žalovaný naprosto pominul, že žalobce na uvedený rozsudek poukázal v kontextu tvrzení, že příslušníci odboru munice Pyrotechnické služby sice dobu služební pohotovosti tráví v místě svého bydliště, avšak jsou povinni neprodleně reagovat na pokyn svého nadřízeného a neprodleně se dostavit do místa výkonu služby (což výrazně omezuje jejich možnosti věnovat se jiným aktivitám).

SDEU ve zmíněném rozsudku přitom dospěl k závěru, že povinnost být fyzicky přítomen na místě určeném zaměstnavatelem, jakož i omezení vyplývající z hlediska zeměpisného a časového z nutnosti dostavit se do místa práce do 8 minut mohou objektivně omezovat možnosti, které má pracovník k tomu, aby se věnoval svým osobním a společenským zájmům. Tato situace je přitom dle soudu kvalitativně odlišná od situace pracovníka, který po dobu pohotovosti musí být pouze zastižitelný svým zaměstnavatelem. Žalovaný nicméně rezignoval na zjištění konkrétních okolností výkonu služební pohotovosti žalobcem a podstatou jeho odvolací námítky se nezabýval.

65. Vzhledem k výše uvedenému soud dospěl k závěru, že žalovaný (a potažmo i služební funkcionář prvního stupně) při posouzení důvodnosti žádosti žalobce nevystihl podstatu věci, neboť se nevypořádal s tím, co žalobce prostřednictvím uplatněného nároku učinil předmětem řízení, a zcela pominul klíčovou argumentaci uplatněnou žalobcem v průběhu správního řízení. Úvahy, které žalovaný vtělil do odůvodnění napadeného rozhodnutí, tak byly mimoběžné důvodům, na kterých žalobce založil opodstatněnost své žádosti o doplatek služebního příjmu. Nelze než uzavřít, že s ohledem na žalobcem předestřanou argumentaci včetně námitek uplatněných v odvolacím řízení žalovaný v projednávané věci dospěl k nesprávnému závěru o tom, jaká hlediska jsou podstatná pro posouzení důvodnosti žádosti. Žalovaný zcela rezignoval na posouzení toho, zda faktický průběh služby a služební pohotovosti u odboru munice Pyrotechnické služby byl v souladu s podmínkami stanovenými zákonem č. 361/2003 Sb.; jím posuzovaná kritéria vycházela toliko z formálního pojetí jednotlivých institutů tohoto zákona.
66. Soud musí nad rámec výše uvedeného rovněž konstatovat, že žalovaný zatížil napadené rozhodnutí ještě další vadou, která prozatím brání jeho věcnému přezkumu soudem. Vzhledem k tomu, že se vůbec nezabýval materiálním posouzením služební pohotovosti vykonávané žalobcem (způsobem nařízení služební pohotovosti, charakterem činnosti vykonávané žalobcem, četností jejího výkonu či tím, v jakém rozsahu byla pohotovost nařizována ostatním příslušníkům dotčené expozitury), neobstaral ani žádné podklady, na základě kterých by bylo možné uvažovat o faktické povaze výkonu služební pohotovosti (tj. zda se jednalo skutečně toliko o služební pohotovost, nebo zda činnost vykonávaná žalobcem v době nařízené služební pohotovosti byla ve své podstatě výkonem služby). Žalovaný tedy nedostatečným způsobem zjistil skutkový stav, neboť důvodnost žalobcovy žádosti nelze s ohledem na absenci k tomu potřebných podkladů ve správním spise posoudit. Za tímto účelem bude třeba zásadního doplnění spisového materiálu. Soud proto dospěl k závěru, že žalovaný napadené rozhodnutí zatížil rovněž vadou řízení ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., což je dalším důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí.
67. Soud přitom nepřehlédl, že spisový materiál obsahuje přehled služeb žalobce (tj. tabulky výkazů služeb), nicméně žalovaný tyto důkazy hodnotil toliko z pohledu formálního (tj. spokojil se s konstatováním, že žalobce v určité době vykonával služební pohotovost, nijak však nezohlednil, v jakém objemu a rozsahu tuto činnost vykonával a zda byly pro její výkon splněny zákonné předpoklady). Tímto způsobem fakticky rezignoval na zjištění skutečného stavu věci v kontextu tvrzení žalobce, že výkon činnosti v rámci nařízené služební pohotovosti se svým obsahem shodoval s výkonem „standardní“ služby, takže při plánování a výkonu služby systematicky docházelo k obcházení zákona, a to nejen v izolovaném případě žalobce, ale v rámci celé expozitury Brno odboru munice Pyrotechnické služby.

68. Nezbyvá než shrnout, že žalovaný zatížil napadené rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro nedostatek důvodů, neboť se ani dílčím způsobem nezabýval plánováním a způsobem nařizování služební pohotovosti žalobci a dalším příslušníkům brněnské expozitury odboru munice Pyrotechnické služby, charakterem činností vykonávaných příslušníky v rámci plnění služební pohotovosti, ani tím, zda institutu služební pohotovosti nebylo služebním funkcionářem zneužíváno v rozporu s jeho zákonným vymezením. Žalovaný tím zcela pominul podstatu argumentace, o níž žalobce svou žádost opíral, a fakticky se tak nevypořádal ani s odvolacími námitkami žalobce, neboť neuvedl, z jakých důvodů je považuje za liché a neopodstatněné.
69. Tím, že tato hlediska zcela opomenul, a tedy neobstaral a do spisu nezaložil podklady potřebné k jejich posouzení (příkladmo nařízení služební pohotovosti, údaje svědčící o výkonu služby a služební pohotovosti dalších příslušníků dotčené expozitury, výslech osob zodpovědných za plánování služby a služební pohotovosti u odboru munice Pyrotechnické služby, výslech příslušníků dané expozitury aj.), na základě kterých by bylo lze usuzovat o skutečném průběhu služby a služební pohotovosti včetně jejich obsahové náplně, zároveň žalovaný zatížil napadené rozhodnutí vadou řízení podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť skutkový stav za tohoto stavu věci vyžaduje zásadní doplnění, bez kterého nelze závěr o důvodnosti předmětné žádosti, a tedy ani závěr o opodstatněnosti žalobní argumentace, učinit. Z těchto důvodů soud dospěl k závěru, že je namístě napadené rozhodnutí rozsudkem bez jednání zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.
70. V něm se žalovaný musí vypořádat s nosnou argumentací žalobce, tedy především komplexně posoudit faktický průběh výkonu služby a služební pohotovosti v rámci expozitury Brno odboru munice Pyrotechnické služby. Bude na žalovaném, aby v tomto ohledu posoudil skutečnosti tvrzené žalobcem v průběhu správního řízení a zabýval se předně tím, zda byly naplněny podmínky pro nařízení služební pohotovosti ve smyslu § 62 zákona č. 361/2003 Sb. Podstatné je v tomto ohledu tvrzení žalobce, že služební pohotovost byla služebním funkcionářem nařizována pravidelně, a to za účelem faktického zajištění provozu odboru munice Pyrotechnické služby. Žalovaný se rovněž bude muset zabývat konkrétní obsahovou náplní služební pohotovosti, kterou žalobce vykonával, a vypořádat se s jeho tvrzením, že vyjma místa výkonu služební pohotovosti (oproti místu výkonu běžné služby na služebně) nebyl v plnění jemu stanovených úkolů faktický rozdíl. Těmito okolnostmi se žalovaný bude muset zabývat i v kontextu tvrzení žalobce, že se příslušníci odboru munice Pyrotechnické služby nepřetržitě v plnění služebních povinností (ať už v rámci výkonu služby, nebo v rámci plnění služební pohotovosti) střídali, a že rozvržení služby na základní dobu služby a služební pohotovost bylo jednáním účelovým, vedeným snahou o finanční úspory a zastření skutečného stavu věci, jež by podle žalobce mohlo odpovídat směnnému režimu.
71. Jak již bylo soudem konstatováno shora, žalovaný se v odůvodnění napadeného rozhodnutí v obecné rovině věnoval rozvržení doby služby a hodnotil kritéria, při kterých lze usuzovat na vícesměnný režim služby. V dalším řízení se nicméně bude muset zabývat otázkou, zda služební pohotovost, kterou žalobce pravidelně vykonával, nebyla z materiálního hlediska výkonem služby, tj. další směnou, a jaký vliv by tato skutečnost měla na hodnocení režimu výkonu služby žalobce.
72. V rámci nového posouzení věci bude též povinností žalovaného zohlednit závěry, jež k obdobným otázkám ve své rozhodovací praxi zaujaly správní soudy. V rozsudku ze dne

16. 12. 2022, č. j. 1 As 247/2021 - 40 se Nejvyšší správní soud zabýval případem vojáka sloužícího u vrtulníkové letky, který vykonával službu v režimu 12 hodin „standardní“ služby, na niž bezprostředně navazovalo 12 hodin služební pohotovosti. Mezi účastníky řízení nepanovala shoda v tom, zda byla dotčenému vojákovu služební pohotovost nařízena a zda rozdělení 24hodinové směny nebylo toliko formální, tj. zda z materiálního hlediska i v době označené jako služební pohotovost nebyla vykonávána služba. Nejvyšší správní soud v dané věci aprobevoval názor krajského soudu, že pro posouzení oprávněnosti nároku na doplacení ušlého platu je nezbytné posoudit tři okruhy otázek, a sice (1) zda existuje rozkaz, jímž byla žalobci služební pohotovost nařízena; (2) zda byl dán důležitý zájem služby pro nařízení služební pohotovosti (první dvě podmínky tvoří formální aspekt věci, tj. zda byla pohotovost nařízena v souladu se zákonem); a (3) jakou činnost žalobce v době označené jako služební pohotovost fakticky vykonával (materiální aspekt).

73. Soud si je vědom toho, že uvedené závěry kasační soud vyslovil ve vztahu k úpravě obsažené v zákoně o vojácích, samotná tato okolnost však nemůže být důvodem, pro který by bylo možné odmítnout jejich přenositelnost na žalobcův případ. I žalovaný se v kontextu těchto závěrů bude muset zabývat otázkou, zda byla služební pohotovost žalobci nařízena formálně správným způsobem (tj. za naplnění podmínek daných zákonem), jakož i tím, co bylo obsahovou náplní činnosti žalobce při konání služební pohotovosti, resp. zda se skutečně z materiálního hlediska nejednalo o výkon služby.
74. Soud považuje za potřebné zdůraznit, že shora vytčené nedostatky napadeného rozhodnutí nespádají do množiny případů, v nichž soud může nedostatky rozhodnutí správního orgánu překlenout a doplnit vlastní argumentací. V nyní projednávané věci by především bylo zapotřebí k náležitému zjištění skutkového stavu věci rozsáhlého a zásadního doplnění dokazování, přičemž tento postup by byl rozporný s § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Žalobci by se nadto vypořádání jeho klíčové argumentace a odvolacích námitek poprvé dostalo až ze strany správního soudu, což nelze připustit. Soudu tak nezbyvá než konstatovat, že s ohledem na shora vytčená pochybení žalovaného se prozatím nemohl zabývat věcným přezkumem napadeného rozhodnutí, resp. samotným posouzením charakteru služby vykonávané žalobcem v době vykazované jako služební pohotovost.

VII. Závěr a náklady řízení

75. Z výše popsaných důvodů soud napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. ve spojení s § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. rozsudkem bez jednání zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V něm se žalovaný bude především zabývat podstatou žalobcovy argumentace a v potřebném rozsahu doplní dokazování tak, aby následně mohl posoudit, jakým způsobem probíhal výkon služební pohotovosti žalobce a dalších příslušníků odboru munice Pyrotechnické služby ve zkoumaném období, resp. jakým způsobem probíhalo plánování a nařizování služební pohotovosti, zda byl tento postup v souladu s podmínkami stanovenými zákonem č. 361/2003 Sb., jaký byl charakter činností vykonávaných žalobcem v rámci plnění služební pohotovosti a zda se tyto činnosti shodovaly s výkonem běžné služby, případně v jakém rozsahu se lišily. Na základě provedených zjištění pak žalovaný v novém rozhodnutí přezkoumatelným způsobem odůvodní, zda tyto okolnosti měly vliv na faktické rozvržení doby služby žalobce, a v návaznosti na tyto poznatky znovu posoudí důvodnost žádosti žalobce o doplatek služebního příjmu.

76. Jednání nebylo třeba nařizovat ani za účelem provedení dokazování. Konání jednání za účelem provedení důkazního prostředku navrženého žalobcem (výslech žalobce) považoval soud se zřetelem ke shora uvedeným důvodům za nadbytečné, neboť se s ohledem na shledaná pochybení žalovaného věcným přezkumem napadeného rozhodnutí a samotným posouzením charakteru služby vykonávané žalobcem v době vykazované jako služební pohotovost prozatím nemohl zabývat.
77. Právním názorem soudu vysloveným ve zrušovacím rozsudku je žalovaný podle § 78 odst. 5 s. ř. s. v dalším řízení vázán.
78. Soud nepřehlédl návrh žalobce na zrušení prvostupňového rozhodnutí, tento postup však v dané věci neshledal potřebným. Bude na žalovaném, aby posoudil, zda soudem vytčené vady odstraní sám, či zda za tímto účelem přistoupí k zrušení prvostupňového rozhodnutí a věc vrátí služebnímu funkcionáři k novému projednání.
79. Ve druhém výroku tohoto rozsudku přiznal soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. žalobci, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení. Náklady, které žalobci v řízení vznikly, spočívají v zaplaceném soudním poplatku ve výši 3 000 Kč a v nákladech souvisejících s právním zastoupením advokátem. Tyto jsou tvořeny jednak odměnou za tři úkony právní služby (převzetí zastoupení, sepsání žaloby, replika), přičemž sazba odměny za každý z těchto úkonů právní služby činí dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) 3 100 Kč (§ 7, § 9 odst. 4 písm. d/ vyhlášky č. 177/1996 Sb.). Náklady právního zastoupení žalobce jsou dále tvořeny třemi paušálními částkami ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb.) a částkou 2 142 Kč odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Celková výše nákladů, které žalobci v tomto řízení vznikly, tedy činí 15 342 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 27. dubna 2023

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

